

Nebeský Jeruzalem Zj 21

Jánov pohľad sa odvracia od zničenia bezbožných a smeruje už len k opisu novej zemi a jej hlavného mesta, nového domova pre spasených. Toto mesto je naplnením nádejí a túžob mnohých generácií kresťanov. Jeho opis skrýva zaslúbenia i výstrahy, pričom má nielen symbolický ale i doslovný význam.

„A videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem boly pominuly, a mora už nebolo.” (Zj 21,1)

V závere knihy Zjavenia sa uzatvára šesťtisícročné hľadanie Boha a to tým, že sa Ján vracia na počiatok. Ján sa opisom vracia na úplný počiatok tvorenia, keďže po vyhnaní z raja už na zemi nebol okamih, ku ktorému by sa mohol vrátiť. A tak Ján opisuje dielo obnovy, ktoré bolo jedným z hlavných poslaní Mesiáša a bude zavŕšené po tisícročnom miléniu. Ján je svedkom nového tvorenia, to o čom všetci čítame v prvej kapitole Genezis, bude zrazu prebiehať pred našimi očami.

Ján nevidí more, ktoré bolo v prorockých a predstavách židov symbolom smrti, ničoty a tmy, miestom zrodenia šelmy, bránou do podsvetia (1M 1,2; Ž 18,12; 28,3-6; Ez 26,19-21; Jon 2,6; Hab 3,10). A tak už viac nebude existovať možnosť nového zrodenia zla. Už žiaden cisár, systém, či kráľovstvo namierené proti Bohu.

„A ja Ján som videl to sväté mesto, nový Jeruzalem, zostupujúce od Boha z neba, prihotovené jako nevestu, ozdobenú jej mužovi. A počul som veľký hlas od trónu z neba, ktorý hovoril: Hľa, stán Boží s ľuďmi, a bude bývať s nimi, a oni budú jeho ľuďom, a on, Bôh, bude s nimi a bude ich Bohom. A Bôh sotrie každú slzu s ich očí, a smrti už viacej nebude ani žalosti ani kriku, ani bolesti viacej nebude, lebo prvé veci pominuly. A ten ktorý sedel na tróne, povedal: Hľa, činím všetko nové. A riekol mi: Píš, pretože tieto slová sú verné a pravdivé. A riekol mi: Stalo sa. Ja som Alfa i Omega, počiatok i koniec. Ja dám tomu, kto žízni, z prameňa vody života zadarmo. Kto víťazí, zdedí všetko, a budem mu Bohom, a on mi bude synom. Ale bojazlivým a neverným a ohavným a vrahom a smilníkom a čarodejníkom a modlárom a všetkým ľhárom bude ich diel v jazere, ktoré horí ohňom a sírou, čo je druhá smrť.” (Zj 21,2-8)

Ján vyvracia názor, že by na nejaké miesto na našej zemi, napr. pozemský Jeruzalem očakával zlatý vek blahobytu a mieru. Práve naopak. Boh musí všetko pretvoriť, pretože celá zem bola nasiaknutá hriechom. Čo je teda úlohou kresťanov, keď zlo bude zničené až v úplnom závere dejín? Spomaliť rozkladné pôsobenie hriechu¹ a zvestovať evanjelium, aby skrze neho ľudia mohli získať večný život.

Ján doteraz hovoril o Božom ľude ako o celku. Teraz robí niečo podivné². Každý člen Božieho ľudu je predstavený ako osobnosť s jeho súkromnou bolesťou. Ján to robí naschvál, aby zvýraznil myšlienku osobného utíšenia a vyrovnania sa s každou stratou. Duševná bolesť z osobných strát a tragédií sprevádzajúca naše pozemské životy, nebude mať miesto v novom Jeruzaleme.

„Stalo sa“ – tento výraz je tzv. „prorocké perfektum“. To znamená, že aj keď sa daná udalosť ešte nestala, jej naplnenie je už hotová nemeniteľná vec. Preto sa Boh o nej vyjadruje akoby sa už stala.

¹ „Vy ste soľ zeme.” (Mt 5,13) Soľ sa používala nie len na dochutenie jedál, ale bola taktiež konzervačnou látkou. Kresťan má teda svojim príkladom, postojmi a skutkami brániť hriechu v jeho rozmachu.

² Židia nepoznali myšlienku individualizmu. Každý Izraelita bol členom národa.

„A prišiel ku mne jeden zo siedmich anjelov, ktorí to mali tých sedem čiaš, plných sedem posledných rán, a prehovoril so mnou a povedal mi: Pod', ukážem ti nevestu, manželku Baránkovu. A zaniesol ma v duchu na veľký vrch a vysoký a ukázal mi to veľké mesto, svätý Jeruzalem, zostupujúci od Boha z neba, ktorý má slávu Božiu, a jeho svetlosť bola podobná najdrahšiemu kameňu, jako kameňu jaspisu, kryštálovému. A mesto malo veľký múr a vysoký a malo dvanásť brán a na bránach dvanásť anjelov a napísané mená, ktoré sú mená dvanástich pokolení synov Izraelových; od východu tri brány, od polnoci tri brány, od poludnia tri brány, od západu tri brány. A múr mesta mal dvanásť základov a na nich dvanásť mien dvanástich apoštolov Baránkových. A ten, ktorý hovoril so mnou, mal mieru, zlatú trstinu, aby odmeral mesto i jeho brány i jeho múr. A poloha mesta je štvoruhlastá, ktorého dĺžka je toľká jako šírka. A nameral mesta trstinou dvanásť tisíc štádií. Jeho dĺžka, šírka a výška je rovnaká. A jeho múru nameral sto štyridsaťštyri lakťov, mierou človeka, ktorá je tiež mierou anjela. A stavbou jeho múru bol jaspis. A mesto bolo čisté zlato, podobné čistému sklu. A základy múru mesta byly ozdobené všelijakým drahým kameňom. Prvý základ bol jaspis, druhý zafír, tretí chalcedon, štvrtý smaragd, piaty sardonix, šiesty sardius, siedmy chryzolít, ôsmy beryl, deviaty topaz, desiaty chryzopraz, jedenásty hyacint, dvanásty ametyst. A dvanásť brán dvanásť periel. Jedna každá brána bola z jednej perly a ulica mesta čisté zlato, jako priezračné sklo.” (Zj 21,9-21)

Ján presne definuje s ktorým anjelom rozpráva, pretože ten istý anjel mu už raz predstavil Babylon v 17. kapitole. A tak nás vedie k tomu, aby sme si porovnali tieto dve mestá.

- obe sú mestá sú vyzdobené;
- Babylon bol vybudovaný diablom, nebeský Jeruzalem Bohom;
- pozemský Babylon chce svojou slávou siahať až do neba, nebeský Jeruzalem z neba zostupuje;

Diabol sa svojou výstavbou snaží skopírovať nebeský vzor, no nedokáže vytvoriť nič lepšie ako len nepodarenú kópiu odsúdenú na zánik. Jaspis je pre Jána najdrahším kameňom, pretože odráža Božiu slávu (Zj 4,3) a tou žiari celé mesto.

Význam hradieb je symbolický, keďže ich rozmer je oproti výške mesta len úsmevným číslom. Majú vymedziť najsvätejšiu časť našej zeme, keďže mesto je Božím chrámom určeným na stretávanie sa s Bohom pre všetkých obyvateľov vesmíru.

Dvanásť brán s menami Izraelských kmeňov a dvanásť základov s menami apoštolov je svedectvom, že žiadna cirkev si len pre seba nemôže činiť nárok na vstup do mesta. Vojsť bránami môže všetok starozákonný i novozákonný ľud. Brány sa už viac nezatvárajú a tak majú k nemu nepretržitý prístup všetci obyvatelia zeme a vesmíru.

Výzdoba mesta pripomína dvanásť kameňov na náprsníku veľkňaza, spolu s perlami sa stávajú výzdobou hodnou nevesty baránka.